

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Ugron István

Elnökválság a Magyar Pártban

Ugron István levonta a csucsai paktum felbontásának konzekvenciáit — Bethlen György az ideiglenes elnök — „Uj emberek kellene, akikkel szemben a kormány nem bizalmatlan“

A magyarság új helyzet előtt

Kolozsvár, április 4.

Amiről az Averescu-kormány megalkotása óta suttogtak az emberek, mára valóra vált: Ugron István, a Magyar Párt elnöke lemondott tisztségéről és ezt az elhatározását a mai napon hosszú levélben közölte is az összes tagozatok elnökségeivel. Ugron István lemondásával levonta azokat a politikai konzekvenciákat, melyeket hasonló körülmények között minden más korrekt politikusnak is le kellett volna vonnia. A Magyar Párt volt az, amely Csucsán az akkor még ellenzékben levő Averescu-párttal

paktumot kötött,

ezt a paktumot a liberálisokkal néhány hét előtt egy megegyezés érdekében folytatott tárgyalásokkal felhorította és így a Magyar Párt elnöke részére a néppárt uralomra kerülésével nem maradt más hátra, mint ennek következményeit viselni és az elnökséget új embernek átengedni. Ugron István távozása a Magyar Párt éléről vesztesége a magyarságnak, de úgy érezzük, hogy a legnehezebb idők már elmúltak fejük fölött és az általa vádolt csapásokon tovább haladva az utána következő új elnöknek már sokkal könnyebb dolga lesz. Az elnökválság nem a Magyar Párt válsága.

Ugron István levelében előadja, hogy a kormányváltás a Magyar Pártot

új helyzet

elő állítja. Ismerteti ezután a csucsai paktum történetét és hangsúlyozza, hogy annak megkötésénél nem játszott aktív szerepet, de azt a magyarság részére olyan előnyösnek tartotta, hogy elfogadni kötelességének tudta. Az ország új választások előtt áll, amelyeket Averescu tábornok fog levezetni. Miután több körülmény következtében a magyarság a csucsai paktumot felbontotta és a jelenlegi kormány ezt az ő terhére írja, kénytelen volt levonni a konzekvenciákat. A magyarság állítson a maga élére más elnököt, akivel szemben a kormány

nem bizalmatlan.

Érett megfontolás után határozta el magát a lemondásra és ez az elhatározása visszavonhatatlan.

Kijelenti ezután Ugron, hogy sohasem akart tartósan elnöke maradni a Magyar Pártnak, amiről bizalmasai tudtak is. A két év előtti brassói nagygyűlésen csak azért fogadta el az elnökséget, mert nem volt más alkalmas egyén, akiben a romániai összmagyarság bizalma központosult volna. Amikor a Párt elnökségét elvállalta, négy feladatot tűzött ki maga elé. Ezek

a feladatok

a következők voltak:

1. A Magyar Párt megszervezése.
 2. A pártegységnek szilárd alapokra való fektetése.
 3. A magyar sajtó bekapcsolása a Magyar Párt működésébe.
 4. A magyarság politikai súlyának a megalapozása és annak a román pártéletben való érvényre juttatása.
- Nyugodt lelkiismerettel állíthatja, hogy ezt a négy programpontját a magyarság lelkes támogatásával sikerült is megvalósítani. Misszióját teljesítette. A pártszervezést keresztülvétel bizonysította a községi választások lefolyása, amikor a magyar sajtó legnagyobb része támogatta a Magyar Párt akcióját és sikerült elérni azt is, hogy a magyarság szerepe Románia politikai életében súlyt és

jelentőséget nyert.

Levele végén a következőket írja:

— Az elnökség ideiglenes vezetésére Bethlen György gróf alelnököt kértem föl. Azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezen ideiglenes megbízatás a magyarság akaratából végleges lesz. Hangsúlyozza a továbbiakban, hogy a jelen körülmények között Bethlen Györgyöt tartja a legalkalmasabbnak és a legrátermettebbnek a Magyar Párt ügyeinek vezetésére. Ismeri Bethlen komolyságát és politikai hitelveit, amelyek azonosak az övéivel.

Bethlen György misszióját

a következő pontokban foglalhatná össze:

1. Elismerése a beállott történelmi változások által létrejött új kereteknek, az azokba való beleilleszkedés, ugyiszintén közreműködés az állam konszolidációjának munkájában, hogy a magyar kisebbség sorsa és helyzete jobbra forduljon.
 2. További küzdelem a békeszerződések által biztosított jogainkért és semmiféle törvényes jogról való lemondása és küzdelem a behódolás ellen éppen úgy, mint az egészséges működést kizáró irredentizmus ellen.
 3. A Magyar Pártnak a legszélesebb alapokon demokratikus irányban való megszervezése és ennek a szervezkedésnek az egész magyar társadalomra való kiterjesztése, beleértve a nemzeti alapon álló magyar munkásságot is.
 4. A Magyar Párt egységének minden körülmények között való megővése.
- Végül köszönetet mond az összes tagozatok vezetőségeinek és Isten áldását kéri a romániai magyar kisebbségi nemzet további munkájához.

Állandó kormányválság Jugoszláviában

Belgrád, április 3.

A radikális párti jugoszláv parlamenti képviselők klubja tegnap tartott értekezletén bizalmat szavazott Pasicsnak. A gyűlés után Radics meglátogatta Pasicsot és bejelentette, hogy a radikális párti miniszterek lemondanak, ha nem teljesítik kéréseiket. A szkupstinát április nyolcadikára összehívták. A kormányválság egyideig elodázást nyert és valószínű, hogy a szkupstina legközelebbi ülésén az értekezlet elsimulnak és a miniszterek kibékülnek egymással.

Igazi vezére

A nemzeti pártnak nem Maniu, hanem Goldis László

Temesvár, április 4.

A Temes-torontálmezei nemzeti párt Goldis csoportja tegnap délelőtt a gyárvárosi Vigadóban értekezletet tartott, amelyen a vidéki kiküldöttek nagy számban jelentek meg. Az értekezletet Gropcian Mihály dr. szenátor nyitotta meg, aki rövid szavakban vázolta, hogy Goldis a tulajdonképpeni vezére a nemzeti pártnak, mert a régi nemzeti párt és annak vezére Maniu Gyula az országos pártkongresszus jóváhagyása nélkül fuzionált az Argetoianu—Jorga és takista csoportokkal. Erősen kikelt, hogy a nemzeti párt egyes emberei őket árulóknak bélyegezzék. Ők az építő és alkotó munka terére léptek és ezért őket elismerés illeti, mert résztvesznek az ország konszolidálást célzó alkotó munkában. Utána András György tanár ismertette a kormányválsággal kapcsolatos eseményeket és igyekezett kimutatni azt, hogy a nemzeti párt igazi erői Goldis csoportjában vannak. Majd Jova György dr. Vermesan lelkész felszólalásai után az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy az alábbi táviratot intézi Goldis László miniszterhez:

A bánsági falvak kiküldöttei örömmel és megelégedéssel vették tudomásul az Ön politikai lépését, amellyel a régi nemzeti pártot igazi elhivatottsága útjára akarja vezetni. Lelkesen kitartunk és küzdünk ennek a programnak a megvalósításáért és erős a hitünk és a bizodalomunk, hogy Ön a kibontott zászlót diadalra viszi. Gropcian dr. szenátor az értekezlet elnöke, András tanár, az értekezlet titkára.

A gyűlés ezután a közelgő választásokra való tekintettel a szervezés előmunkálatait beszélte meg.

Tiltakozó gyűlés az új vám-tarifa ellen. A temesvári teksztíl és rövidkereskedők hétfőn délelőtt tízenegy órakor a Kereskedők Egyesülete helyiségeiben tiltakozó gyűlést tartanak az április elsején életbelépett új vámtarifák ellen, amelyek szinte lehetetlenné teszik külföldi árunak a behozatalát. A tiltakozó gyűlés memorandumot terjeszt elő, amelyet egy küldöttség nyújt be Coanda kereskedelmiügyi miniszternek.

A nagykomlói kastély titka

A hosszunevű hercegnő rejtélyes végrendelete — Eltűnt mükincesek —
Ausztria volt miniszterelnöke az általános örökös

A kitagadott rokonok harca az örökségért

Temesvár, április 4.

A tizenhatodik században egy görög kereskedői család telepedett meg Bécsben, amely szorgalma és pénzügyi hozzáértése révén az udvarral is összeköttetésbe került. A bánsági török uralom után ez a család a felszabadult területen nagy uradalmakat és egyidejűleg magyar nemességet is kapott. Így lett az indigena Nákó családból magyar nemzetség. Később a család két ágra szakadt. Az egyik grófi rangra emelkedett, a másik megmaradt egyszerű nemesnek nagyszentmiklósi előnévvel. Ennek a nagyszentmiklósi Nákó családnak utolsó sarja, Nákó Mileva még fiatalon hozzáment egy olasz főnemeshez: Principe di San Marco Capece-Zudo Giovannihoz. Rövid házasság után özvegyesre jutott és életét teljes visszavonultságban töltötte

nagykomlói kastélyában.

Azelőtt néha-néha felrándult Budapestre, azonban az utolsó évtizedekben egyáltalán nem mozdult ki Nagyszentmiklósról. 1925-ben nyolcvanhét esztendőskorában meghalt.

A hercegnő végrendelete, amely 1923-ból van keltezve. Ebben általános örökösének Beck Max Vladimír bárót, Ausztria volt miniszterelnökét, az osztrák számvevőszék jelenlegi elnökét tette meg. Beck báró semminemű vérségi rokonságban nem állott az elhunytal és a végrendeletet arra lehet visszavezetni, hogy gyakran tanácsos látta el a hercegnőt, aki hálóját most így fejezte ki. A végrendelet azonban kötelezi az általános örökösöt, hogy bizonyos hagyatéki rendelkezéseket teljesítsen. Így kikötötte az elhunyt, hogy az általa alapított és ma is fennálló Irgalomház és Jó pásztor intézmények, mindkettő

bukott leányok otthona,

mükincesekkel teli ischli villáját kapja. Azonkívül kisebb-nagyobb összegeket hagyományozott az elhalt hercegnő egykori férje élő hozzátartozóinak, továbbá cselédségnek és különböző jótékony szervezeteknek. Nem feledkezett meg a pápáról sem, akinek az európai külső miszsióra és péterfillérekre hagyott pénzt. Ezek az összegek számszerűen igen tekintélyesek, mert van olyan, amely az egy milliót is eléri. Kiábrándító azonban az, hogy a végrendelet egyik pontja kimondja, hogy ezek a hagyatéki összegek osztrák koronában értendők. Így aztán leiben a legnagyobb hagyomány is alig éri el a háromezer leit.

Az örökség készpénzben

két és fél millió leit tesz ki, a hercegnő kisajátított birtokaiért kapott bonokban pedig hét millió leit. Érdekes, hogy a hercegnő után semmi ingatlan nem maradt. Hálála után kiderült ugyanis, hogy a kisajátítás után megmaradt birtokait és kastélyát még életében eladta. Ez a vételár azonban a hagyatékban sehol nem szerepel. Ugyanígy nem szerepelnek a leltárban azok a mükincesek sem, melyek a nagykomlói kastélyban voltak. Hogy a birtokért és kastélyért kapott pénz, valamint a sok mükinces hová lett: titok.

Feltűnést keltett, hogy a hercegnő

végrendelete egy szóval sem emlékezik meg a Nákó-családról, sem a grófi, sem a nagyszentmiklósi ágról.

A hagyatéki tárgyalás a múlt héten folyt le Zsomlolyán s arra Beck Max Vladimír báró maga is megjelent képviselőivel: Bahr József dr. Huszár Ödön dr. és Cimponer dr. ügyvédekkel. A hagyatéki tárgyalás azonban nem folyt le simán. Mert előállottak

a kitagadott rokonok

és bejelentették igényüket az örökségre. Báró Vojnics Sándorné született Rohonczy Konstancia, akinek nagyanyja a nagyszentmiklósi Nákó-familiából való lány volt. Aczél Oszkár dr. és Raskó Géza dr. ügyvédekkel képviseltette magát. A másik Nákó-ágból származók részéről báró Bergné és Ádám Sándor dr.-né jelentették be ügyvédek útján igényüket. A bejelentések következtében a hagyatéki tárgyalást elhalasztották.

Ninesen kizárva, hogy perre kerül

Goldis miniszter nyilatkozott a Déli Hirlap munkatársának a kormányba való belépése okairól, az árulási vádról és a temesvári prefektusi kinevezéséről

Arad, április 4.

Goldis László kultuszminiszter tegnap reggel megérkezett Aradra, ahol fogadta a Déli Hirlap munkatársát, akinek a következő nyilatkozatot adta:

— Félreértések elkerülése végett kell jelentenem, hogy én nem mint a román nemzeti párt képviselője veszek részt a kormányban, amely

koalíciós kormány.

Tiltakozom az ellen, mintha én a pártfegyelmet megsértettem volna. Én életem végéig tagja maradtam a román nemzeti pártnak. Amikor azonban azt láttam, hogy a párt vezetősége nem képes a pártot magát olyan helyzetbe hozni, hogy az programját megvalósíthassa, akkor az ilyen személyes fegyelmet nem ismerem.

— A nemzeti pártnak a kormányban való részvétele jó benyomást keltett, amit bizonyít, hogy a legtöbb megye nemzeti pártja mellettünk nyilatkozott meg. Eddig Erdélyben és a Bánságban tizenhárom nemzeti párti prefektust nevezett ki az új kormány.

Minden bánsági megye

élére szintén nemzeti párti prefektus kerül.

A Déli Hirlap munkatársa megmutatta Goldisnak azt a lapszámot, amelyben megirtuk Bogdán Antal dr.-nak prefektussá való kinevezését. Goldis kijelentette, hogy Bogdán kinevezése a kormány részéről befejezett tény és csak tőle függ, hogy a prefektusi állást vállalja-e. Kijelentette ezután, hogy csak azokat a községi tanácsokat oszlatják föl, ahol rendelkezéseket mutatkoztak. A törvényt azonban hatályon kívül helyezni nem lehet csak egy másik törvénnyel. A közigazgatási törvénynek sok hibája van és ezért azt

módosítani fogják.

— Aradra azért jöttem, — mondoma folytatónak a miniszter — hogy összehívjam a párthíveket és feltárjam

a sor és akkor különös dolgok kerülnek napfényre. Az igénybejelentők először is szót fogják tenni, hogy a hercegnőt — aki vallási mániában szenvedett — hosszú évek óta légmentesen

elzárták a külvilágtól.

Rá fognak továbbá mutatni arra, hogy az 1923-ban kelt végrendelet voltaképpen csak másolata egy 1910-iki végrendeletnek s abban csak az a változás, hogy beletoldották azt a passzust, mely a hagyatéki összegnek osztrák koronában való kifizetéséről szól. Annak idején, 1910-ben, az összegek koronákban tekintélyesek voltak, ma azonban nevétségek, mert vannak tízezer koronás hagyatékok is. A végrendeletben olyan kitételek és évszámok vannak, melyek kizártnak mutatják a végrendelet eredetének 1923-ból való származását. Firtatni akarják az igénylők azt is, hogy hová lett az eltűnt pénz, mely az eladott birtokért befolyt?

k. e.

ellőtük az okokat, amelyek a kormányhoz való csatlakozásomat indokolták. Ha követni fognak, jó. Ha nem: tisztelni és becsülni fogom őket továbbra is, de az álláspontomat nem változtatom meg.

— A választásoktól a legjobbat várom. Biztosra veszem, hogy a kormány nagy többsége lesz. Erdély már megunt az örökös ellenzéki kedést. Négy év óta Erdély népe passzív. A hét sovány esztendőre újabb hét sovány esztendő következett volna, ha nem léptem volna be a kormányba. Ma ni soha nem kapott volna megbízást a kormányalakításra. Ezt megmondottam neki már három héttel ezelőtt. Ami az árulás vádját illeti, kijelentem, hogy nem én, hanem

Maniu árulta el

a pártot. A mi pártunk neve román nemzeti párt volt. Maniu a román szót elhagyta, amikor kétféle pártvezetőséget létesített. Ilyen sehol a világon nincs. Hogy árultam volna el a pártot, amikor Jorga elnökségét soha nem ismertem el?

— Erdélyre nézve óriási jelentősége van az együttműködésnek. A miniszterelnökkel történt megállapodás szerint Erdély ügyeit három tagu bizottság intézi, amelynek én vagyok az elnöke, tagjai pedig Lupas és Goga. Ilyen fényes pozíciót a nemzeti párt soha nem tudott volna magának kiküzdeni.

Öt erdélyi miniszter

és három erdélyi államtitár tagja a kormánynak, az összes erdélyi megyék prefektusai pedig szintén nemzeti pártiak. Igyekezni fogunk, hogy az erdélyi képviselők és szenátorok szintén erdélyi emberek legyenek.

A kormány és a kisebbségek egymáshoz való viszonyáról a miniszter nem óhajtott nyilatkozni, miután ez nem tartozik az ő reszortjába. Bizik azonban mondta, hogy a kisebbségek megtalálják boldogulásukat az új uralom alatt.

Ünnepi falat

jutott a szegényház lakóinak is.

Temesvár, április 4.

Az árváknak, vakoknak és szegény házi lakóknak finom borjúhús és disznóhús jutott húsvétra. Ennek kedvtörténete a következő: Tirb György és Sokoró Ferenc főállatorvosok ellenőrzés céljából bejártak a hentesüzletek és mészárszékek és ez alkalommal több helyen olyan borjakat és sertéseket találtak, melyeket szabályellenesen nem a vágóhidon hanem odahaza vágáltak le. Ezeket levágott állatokat — öt borjút és három disznót — lefoglaltak és husuk elosztották a városi árvaház, a hadárvaház, a vakok intézete, valamint városi szegényház között. Így jutott ezeknek az emberbaráti intézményeknek lakói finom ünnepi pecsenyehé

Kedden dől el

hogyi lesz a temesvári prefektus

Temesvár, április 4.

Bogdán Antal dr. temesvári ügyvéd — miként megirtuk — felszólást kapott a kormánytól, hogy a temesvári prefektusi állást vállalja. Bogdán kijelentette, hogy a megbízást vállalja. Közben azonban Bukarestben tárgyalt Goldis László miniszterrel és a nemzeti pártban urakodó válságra való tekintettel függőben tartotta elhatározását. Amennyiben ugyanis a néppárt és a nemzeti párt között folyó tárgyalások kielégítő eredménnyel végződnek, a vezető pozíciókat a Bánságban és Erdélyben a nemzeti párt embereivel töltik be. Bogdán ebben az esetben vállalja prefektusi állást és akkor a polgármester is nemzeti párti politikus lesz Temesvárott. Bogdán utjának eredményéről a következőket mondott munkatársunknak:

— A prefektusi állás betöltésének kérdése a húsvéti ünnepek alatt feltétlenül elintézésre nyer. Keddre nyilvánvaló lesz, hogy ki vállalja prefektusi méltóságot. Ami engem illet, most még nem adhatok határozott választ. Az, hogy én elfogadom-e a felkínált prefektusi tisztséget, nem én tőlem függ, hanem más olyan körülményektől, amelyekről ebben a pillanatban még nem nyilatkozhatom.

Meggyilkolt egy rendőrt

Orsova, április 4.

A Dunamenti Orsova városnak amely az utóbbi időben nem egy szenzációval szolgált, ismét szomorú eseménye támadt. Ezúttal egy véres rablógyilkosság iródott bele ennek a különben csendes életű városkának a történetébe. Ott, ahol a Cserna a Dunába torkolódik, két nap előtt megtaláltak a part szélén Sadoveanu József huszonhat éves rendőr holttestét. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsétlen ember rablógyilkosságnak esett áldozatul és a tettes Mehemet Akis tizennyolc éves szabósegéd, aki maga hívta fel a hatóság figyelmét arra, hogy a víz özeleiben egy holttestet találtak. Mehmet nem is tagadott sokáig. Elmondta, hogy egy este felkereste Sadoveanút, akivel közölte, hogy a Cserna torkolatánál nagymennyiségű csempészárú van elrejtve. A rendőr az éj leple alatt elment Mehmettel együtt a jelzett helyre és mialatt Sadoveanu a part mentén ázni kezdett a földben, a szabólegény egy baltával hátulról hirtelen fejbeütötte. A csapás kétépesszette Sadoveanu koponyáját, aki nyomban meghalt. A gyilkos ezután kiküldte áldozata zsebeit és visszalopódzott a városba. A csendőrség letartóztatta Mehmetet, aki kegyetlen tettének oka felől nem akar vallomást tenni.

Löwy Sándor

kész férfi- és gyermekruháiban gummiköpenyek, raglánok felöltők óriási választékban kaphatók. Hozott szövetekből ruhák mérték után legújabb divat szerint készülnek.

Temesvár - Józsefváros,
Scudier-tér (Brück mészáros mellett). Telefon 404

Hírek

A temesvári sport husvétja

Szürke program az egész vonalon

Temesvár, április 4.

A temesvári vezető sportegyesületek mintha versengtek volna, hogy melyik tud szürkébb, érdekesebb husvétit sportprogramot összeállítani. Míg az előző években nemzetközi meccsek, körmérkőzések és más elsőrendű sportatrakciók tették változatosabbá és valóban ünneppé a sport husvétját, addig az idén mindennek pontosan az ellenkezőjét látjuk. Sportemberek arról panaszkodnak, hogy külföldi csapatok nem tudnak lekötöni, mert a hatalmas kiadásokkal járó rizikót egy egyesület sem meri vállalni. Ezzel szemben viszont tény, hogy lelkesebb sportközönség a temesváriaknál alig akad az országban úgy, hogy a rizikó is kisebb. A bíráló és kritika azonban már nem változtathat a tényeken. A tény pedig az, hogy az idei sportprogram nem méltó az előző husvéti programjához.

A Kinizsi legközelebb már Kairóban élvezi az igazi, melegebb napfényt és kikapcsolódása mindenestre szintén nehezebbé tette változatos műsor összeállítását. A TAC és TMTE az Aradi TE-el és Aradi MTE-el játszik felváltva Aradon és Temesváron.

Vasárnap

a megállapodás szerint az ATE csapata játszik a TMTE ellen az utóbbi pályáján. A meccs, mely egyenlő erejű

csapatok összeállítása lesz, érdekesnek ígérkezik. Mindkét csapat kiváló úgy a támadásban, mint a védekezésben. A mérkőzést a pillanatnyi forma dönti el. Zombolyán a három helyi csapat látja vendégül az aradi Olympia Sportklubot. A küzdelem a ZsSE javára fog eldőlni. A szabadfalui pályán Szabadfalu, Tricolor, Szeszgyár és az RMS csapatai találkoznak körmérkőzés keretében.

A Kadima pályán délután öt órakor a Kadima játszik a TAC egy kombinált csapatával. A hazenasport is először mutatkozik be komoly értelemben vett nyilvános mérkőzés keretében. Délután félnyolcra a Banatul pályán a TMTE és TAC hazena csapatai mérkőznek. A Sparta—Unirea CFR csapata Versecere rándul, míg a második csapata Karánsebesen mérkőzik.

Hétfőn

a TAC látja vendégül a Banatul pályán az AMTE-t, amely jelenleg annyira feljavult, hogy komoly ellenfele a TAC-nak és nem lehetetlen, hogy jó kondícióban még a győzelmet is képes kiesikarni. Zombolyán és a szabadfalui pályán folytatódnak a körmérkőzések. Mindkét ünnepnap délelőttjén az ifjúsági csapatok mérik össze erejüket.

Belekergették a sztrájkba a Resica-művek a munkásságot, hogy terhes kötelezettségeiktől szabaduljanak

Resica, április 4.

Hatezeröt száz munkás úgy érte meg az idei husvétot, hogy nem külön öröme neki az ünnepi pihenés, mert már két hete tart kényszerű pihenés, amióta béremelési kérelmének visszautasítása miatt sztrájkba lépett. Sok ezer családban bus ma Resicán a husvétit ünnep, mert nincsen kilátás rá, hogy a családfenntartó egyhamar ismét folytathassa munkáját és addig csak a segélyből tengethetik életüket. El vannak azonban rá határozva, hogy a

végsőkig kitartanak

és nem veszik föl addig ubjól a munkát, amíg a gyár igazgatósága igazságos követelésüket nem teljesíti.

Más városok munkássága elhatározta, hogy a sztrájkban álló resicai munkásokat támogatja. Így döntött a temesvári munkásság is, mely kimondta, hogy hetenkint minden segédmunkás és munkásné tíz minden szakmunkás pedig husz lelei járul hozzá a resicaiak segélyezéséhez.

Hogy meddig fog a sztrájk tartani, az még bizonytalan. Egyelőre a munkaadó és a munkásság között semmiféle újabb

tárgyalások nem folynak.

Orghidan vezérigazgató Bukarestből a napokban Resicán tartózkodott,

— Feltámadási körmenetek. Ünneplés egyházi szertartás keretében ment végbe tegnap délután a katolikus templomokban a feltámadás. A belvárosi székesegyházban sok ezernyi hívő jelenlétében Pacha Ágost apostoli kormányzó végezte a ceremóniát és vezette délután hat órakor a feltámadási körmenetet, amelyen a hatóságok képviselői is résztvettek. A belvárosi plébániatemplomban Ferch Máttyás c. kanonok, apátplébános, a Gyárvárosban Rech Géza esperesplébános, a Józsefvárosban pedig Metzger Márton dr. esperesplébános végezte a nagyszombati istentiszteletet és a feltámadás meghatározó szertartását. A gyárvárosi görög keleti román plébániatemplomban ma reggel félnyolc órakor vette kezdetét a feltámadás ünneplés szertartása nagy papi segédlettel.

azonban nem folytatott tárgyalást a munkások megbízottaival, hanem csak a helyzet felől informálódott.

Megbízható és a dolgok mélyét alaposan ismerő helyről azt az információt kaptuk, hogy a Resica-művek igazgatóságának kapóra jött a munkások béremelési kérelme és bár belátva a kérés jogosságát, mégis sztrájkra engedte a dolgot jutni, hogy így magát bizonyos kötelezettségek alól feloldja. Ugyanis a Resica-művek sok szállítási kötelezettséget vállalt azzal a kikötéssel, hogy a kötések esetleges sztrájk által teremtett vis major esetén

hatályukat veszítik.

Ezzel szemben előállott az a helyzet, hogy a spanyolországi vasérc, melyet Resica állandóan nagy tömegekben kénytelen hozatni, igen nagy mértékben megrágtult s ennek következtében a gyár a vállalt szállításokat csak veszteséggel tudná eszközölni. Így aztán inkább megtagadták a munkások kérelmének teljesítését, mert a gyár szünetelése még mindig kisebb veszteség, mint a szállítási kötelezettségek teljesítése. Ha aztán valamennyi megrendelővel meglesz a szerződés felbontása, akkor új tárgyalásokat kezdenek a munkásokkal és azok követelését előreláthatólag teljesíteni fogják.

— Házépítés szövetkezeti alapon. Egy bukaresti biztosító társaság amortizációs alapon lehetővé akarja tenni tisztviselőknek a házépítést. Ebből a célból a közeljövőben szövetkezeti alapon új társaság alakul meg Temesváron és működését rövidesen megkezdí. Az alakulásra és az akcióra még visszatérünk.

— Jogerős a Hágában elítelt frankhamisítók itélete Hágából jelentik: A frankhamisításból kifolyólag Jankovich ezredes és társai ellen hozott ítélet jogerőre emelkedett, mert az ellen sem az államügyész, sem a védők és a vádlottak nem feleltek.

— Eljegyzés. Kosztics Péter, temesvári takarékpénztári főtisztviselő, a társadalmi és zenei élet rokonszenves tagja, jegyet váltott Miatovici Zsenivel.

• Lloyd Taverna az elite-közönség találkozóhelye.

— Meghalt a romlott haltól. Lieblingről jelentik: Kohn Oszkár kereskedő, Jörg Liebling sajtógyáros sógora, egy doboz oroshalat hozott Temesvárról. Nehány halat evett belőle, aztán odaajándékozta a többi Mehler Fülöp gazdának, aki azt János nevű fiával együtt fogyasztotta el. Nehány óra múlva mindhárman betegek lettek. Duda dr. orvos telefonon Lieblingre hívta Sugár Mihály dr. aki halmérgezést konstatalt. A kis Mehler János meghalt, a két felnőtt férfi két nap múlva jobban lett.

— Kiutasítják az idegeneket Amerikából. Az amerikai munkaügyi miniszter köz tudomásra hozta, hogy a tavasz folyamán razziaát tartanak az Egyesült Államok területén élő amaz idegenek ellen, akiknek jelenléte nem kívánatos. Ennek a tisztogató akciónak céljaira 600.000 dollárt bocsátottak rendelkezésre és azt remélik, hogy 100.000 olyan külföldit, aki az Egyesült Államok engedélye nélkül utazott be Amerikába, ki fognak utasíthatni.

— Napoleon rokona könyvkereskedést nyitott. Párisból jelentik: Murat hercegnő, a nápolyi király dédunokája, Napoleon rokona könyvkereskedést nyitott Párisban.

— Lelőtte részeges bájtyját. A Nagyszombat közelében levő Dehtice községben megrendítő családi dráma játszódott le. Szliva Máté, egy iszákos legény részegségében nekítámadt az anyjának és durván bántalmazta. Ez annyira elkeserítette öccsét, Szliva Viktor, hogy lekapott egy fegyvert, berontott a szobába és reakcióként brutális fivérére: Térdeljele nyomorult és gyönd meg büneidet! A következő pillanatban elsült a fegyver és a töltés Szliva Máté mindkét combjába hatolt, életveszélyes sebesülést okozva. Az ifjabbik Szlivát letartóztatták.

— Sztrájkolnak a fogházőrök is. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári fogház őrei a tegnapi nappal sztrájkba léptek és nem teljesítenek szolgálatot. A sztrájk oka, hogy a fogházőrök legújabbban militarizáltak és a fizetésük kevesebb lett, de azt sem kapják meg rendszeren. A mostani sztrájk kitörésének közvetlen oka, hogy még a márciusi fizetésüket sem kapták meg.

— Szatmár ismét visszakapja a prefekturát. Szatmárról jelentik: A belügyminisztériumból hivatalos értesítés érkezett, hogy a prefekturát, amelyet tudvalevőleg elhelyeztek Szatmárról Nagyvárára, ami annak idején nagy elégtelenséget keltett, április hó elsejével ismét Szatmára helyezi vissza a belügyi kormány.

— Nyomor miatt a vonat elé ugrott. Nagyváradról jelentik: Bányai Ilona váraljai illetőségű nagyváradi tisztviselőné, akit legutóbb állásából elbocsátottak, öngyilkossági szándékból a Kolozsvár felé induló vonat elé vetette magát. Az utolsó pillanatban hurcolta le a sínről két vasutas az életunt leányt, aki nyomora miatt akart megválni az élettől.

* Ágytöltőtisztítás Gujháronál. Gyárváros, Bárány-utca 18. Telefon 10-68.

„Consument”
Konfekcióipar
Timișoara-Belváros
Strada Gh. Lazar (Szerb-utca) 2
Női- és férfiszabóság

Állandó raktár női- és férfiszövetekben. Tartósan ugyanazon vállalatnál alkalmazásban levő tisztviselők és munkások részére előnyös részletfizetési feltételek és árkedezmények

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piata St. Gheorghe (Szentgyörgytér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52.

Kiadóhivatal: 2-52.

Nyomda: 10.

Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkiráltságban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Szkribler János

hivatalnok, akinek szükösen jut kenyér, most újabb veszedelem csap le rád. Nem elég, hogy a szegény beamter a mai kor igazi páriája, aki gyér garasokon tengődik, rabszolgább a rabszolagnál és a munkásra, akinek nálánál sokkalta jobb a fizetése, irigykedve néz, nem elég mondom mindez, hanem még az emberi tudás, a technika fejlődése is ellene esküdött.

A gépek éppen úgy kaszálják a tisztviselők sorát, mint a háboruban kaszálták a tankok a katonák tömegeit. A gép, amely az ember szolgáivá volna rendelve, teljesen tönkreteszi majd a hivatalnoki kart.

Először jött az írógép. Hány írónki és másolói állás vált miatta feleslegessé! Hány napidijas volt kénytelen az írógép miatt otthagyni nyomoruságos kis állását!

Azután jött a számológép. Fránya kis masina. Nehány forgatás és elvégzi a legkomplikáltabb számítási műveleteket. Összead, kivon, szoroz, oszt, kamatot számít, munkabérekét kalkulál ki, egyenletet fejt. Pontosan, csalhatatlanul végzi el mindezt. Az ember tévedhet, de a gép szerkezete nem téved. A számvevőségekbe vettek ilyen gépeket és ezzel egész raja a számhivatalnokoknak feleslegessé vált.

Most aztán jött a könyvelési gépigén, emberek, jól értettétek, a könyvelési gép. A gép, amely szabályosan megcsinálja a kettős, vagy az egyszerű könyvitelt. Könyvel olasz módra, francia vagy amerikai rendszer szerint, ahogy éppen kívánod és ahogy a masinériát beállított. Ennek a gépnek nem kell külön könyvelési vizsga, nem kell működési engedélykírát. A bankok, gyárak, vállalatok, nagykereskedők üdvözlik jöttét. Megint megtakaríthatnak egy csomó tisztviselőt.

A gép nem kér fizetésemelést, nem kér pótlékot, labkért, nem kér üzemi jutalékot, gratifikációt. És nem is sztrájkol. Ha olykor makaeskodik, ha megbieszik, hivatják a szerelőt, esavarint rajta egyet-kettőt, beolajozza és a gép szorgalmasan dolgozik tovább.

Igazán, már nagyon kevés hivatalnoki teendő van, amit emberek végeznek. Majd kitalálnak ezekre is gépeket. Lesznek iktatói, fogalmazási, előadói és másnemű gépek. Lesznek levelezési, osztályfőnöki és hivatalvezetői gépek is talán. Végül aztán az ember teljesen kiszorul a hivatalokból és már azok seprésére és takarítására sem kell majd emberi kéz, hiszen ott a vacuum cleaner.

Valamikor pedig gépek által szerkesztett könyv fogja megírni: volt idő, mikor a hivatalokban a munkát emberek végezték. Primitív volt a munkájuk s azért megérdemelték, hogy éhen veszttek, mikor őket onnan kiszorították a gépek. En.

— Husvétit tisztelgés az apostoli kormányzónál. Tegnap délelőtt a csanádegyházmegyei papság tisztelgett Pacha Ágost apostoli kormányzó előtt a husvétit ünnepek alkalmából. A klérus jókívánságait Blaskovics Ferenc prelátnak tolmácsolta az egyházfőnök.

— **Olcsóbb lett a betétkamat Bécsben.** Bécsből jelentik: A bankráta leszállítása következtében a bankok elhatározták, hogy egy fél százalékkal leszállítják a betétek után fizetendő kamatot. A kihitelezett összegek után az eddigi kamattal marad érvényben. Fejmondás nélküli, bármikor felvehető betétek után a bankok 5 százalékot fizetnek.

* **A Lloyd-Tavernában Husvét vasárnap teljesen új műsor új tagokkal.** Asztalok rezerválhatók.

— **A vallási fanatizmus véres csatája.** Londonból jelentik: Kalkuttában az indiai negyedben a hinduk és mohamedánok között véres utcai harc folyt le. A hinduk egyházi körmenettel vonultak fel és amikor a mohamedán mecset közelébe értek, erősebben szólt a zene, ami felbeszakította az ájtatoskodó mohamedánokat. Az összetűzés olyan heves volt, hogy mire a rendőrség odaérkezett, husz halott és ötven sebesült hevert az utcán.

* **A Pátria kávéház teljesen átalakított, modern izléssel berendezve, elsőrendű művészi zenekar mellett csupán a közönség részére a modern táncok vonzó helyisége.**

— **A legolcsóbb Tintoretto-kép.** Bécsi művészörökben sokat beszélnek egy szenzációs képvásárlásról. Egy műgyűjtő az egyik képkereskedőtől 600 sillingért, vagyis körülbelül 6 millió koronáért megvásárolt egy képet, amelyről utólag kiderült, hogy igazi Tintoretto, amelynek értéke legalább 600 millió korona. A képkereskedő perrel támadta meg a vevőt, úgyhogy az érdekes képvásárlás a bíróság előtt lesz folytatása.

Színház

Magyar színház. Temesvárott. Fekete Mihály volt temesvári színgazgató tegnap kapta meg a szépművészeti miniszteriumnak március harmincadikáról szóló értesítését, amelynek értelmében április tizenegyedikéig Temesvárott és Aradon prózai színelőadásokat tarthat. Tekintettel arra, hogy április közepén a német társulat érkezik Temesvárra, így Fekete csak három-négy előadást tarthat. Az első előadás a jövő hét szombatján lesz, amikor színre kerül Molnár Ferenc Rivirera című vígjátéka.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Házasságközvetítési ügyben méltóztatnék bizalommal „Amor” irodához fordulni. Cégjelzéstelen levelezés. Diszkrétó biztosítva. Timisoara I., Str. Eugen de Savoya 6.

Délelőtti munkára férfiak kerestetnek. Jelentkezhetni a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Lapkihordó felvétetik a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

8, 10, 12 HP Hofherr eredeti és átalakított magánjárót raktáron szállít **Friedrich Testvérek** gépgyára Temesvár.

Tíz évi bankgyakorlattal bíró perfect könyvelő, ki a román, magyar, német nyelvet bírja, állást keres. Vállal órákonyvelést is. Címeket a kiadóba kér, mire személyesen jelentkezik.

Utlevélvizumokat

és egyéb kolozsvári és bukaresti komissziókat 12 óra alatt elintéző **Herzl, Str. I. Vacarescu (Bem-utca) 28. sz.** Telefon 1604, vagy szíveségből Fenyő könyvkereskedés, Belváros. Telefon 1951.

Van már Önnek

„Knock-out” tűzoltókészüléke?

Kapható

Technica Metalurgica

Timisoara, III. Plata Plevnei (Dózsa-tér) 2
Telefon 704.

Eladunk

hosszu részletre a gyárvárosi homokszedők mellett

olcsó házhelyeket

Fatelepeünk tégl- és cserépraktárunk a helyszínen. Építészeti irodánk részletre fölépít. Tervek, költségvetések és kézi téglaprés ingyen áll rendelkezésre **Kardos-telep Intézőségénél** Belváros, Str. Primaria (Városház-utca) 16 sz.

Muschong buziási gyógyfürdője

természetes szénsavas, sós-, vasasradioaktiv forrásokkal bíró elsőrangú gyógyhely páratlan hatással szívbántalmaknál, szivizom és billentyűbajoknál, a vérérdények elmeszesedésénél, ideges szívbántalmaknál stb. **Női bajoknál**, idült lobok, izzadásmányok, hőszámvavaroknál, továbbá a vér megbetegedéseinek, köszvény, rheuma, idegbántalmaknál (tabes) vese- és hólyagbajoknál, idült veselob, hólyaghurut, prostata bajok stb. Természetes szénsavas, sós-, vasasfürdők.

Ivókúra. Olcsó konyha. Kifünő ellátás. Mérsékelt árak. Idény május 15-től október 1-ig.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál a

Fürdőigazgatóság.
Buziás, Románia.

„Steyr” auto

VII. típusu, csaknem új, keveset használt, a legmodernebb felszereléssel 525 000 leiert eladó. (Már beszerzési ára 700.000 lei.)

Érdeklődni lehet: **Albi Ornstein**, Bukarest, Str. Campineanu 16.

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a **Déli Hírlap** kiadóhivatalában, **TIMIȘOARA-BELVÁROS**, Szentgyörgy-tér 4

Schiel Testvérek

Temesvár-Józsefváros

Strada I. C. Bratianu (Uri-utca) 2

Vezérképvisellete

a budapesti GANZ ÉS TSA, DANUBIUS - gyártmányainak, körfűrészlomoblok, benzin- és nyersolajmotorok, sima őr- és diagonálshengerek, vízturbinák, keményanyagaprító- és téglagyári berendezések, rotációszivattyúk stb.

Telefon:
19-65

Sürgöny:
Schiels
Timisoara

Saját gyártmányu

malomgépek magasórlésre, félmagasórlésre és simaórlésre. Darálómalomok, árpatisztító gépek, Silo- és gabonarakartári berendezések, textiltételek, mindennemű transmissziók a német-norma Lysken szerint és mindennemű öntvények 10.000 kg. súlyig

Brassó (Braşov)

Str. Fanianiei (Kut-utca) 50/a

Cluj

Str. Regina Maria 16

Bucureşti

Str. Brezojanu 7

Felelős kiadó: **VÁRNAY ELEMÉR dr.**

FRANZ PESCHIL

Első speciál
üzem mindennemű
golyóscsapágyjavításokra.

50% ÁRMEGTAKARITAS.

Succ. **TIMIȘOARA**,
IV. Str. Gh. Pop de Băsești
(Eölvös utca) Nr. 9
Centr. București Str. Gen. Berthelot Nr. 25.

Tavaszi!

Tavaszi!

a vaszi öltönyök, felöltők és átmeneti kabátok
a legfinomabb és legmodernebb

angol szövetekből

Roncskevics József

és Társa

férfiszabócégnél készülnek.

Timisoara-Belváros, **Marcy-utca 12**

Telefon 8—98

Tavaszi!

Tavaszi!

**Üveg,
porcellán,
lámpák,**
állandóan újdonságok.
Előnyösen ismert szabott árak.

Baruch Üveggyár,
Timisoara.

„Helicon” könyvnyomda nyomatása, Timisoara.